

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та управління

Г.Ф. Бірюкова

« 28 » * 2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СЦЕНАРНЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ
підготовки магістрів

денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія»
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Лепський Максим Анатолійович, д.філос.н., професор, професор кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Протокол № 1 від “28” серпня 2024 р.
Завідувач кафедри соціології

(підпис)

В.О. Скворець

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Т.О. Рагушна

2024 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та
управління

Т.Ф. Бірюкова

_____ (підпис)

« _____ » _____ 2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СЦЕНАРНЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ
підготовки магістрів

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія»

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Лепський Максим Анатолійович, д.філос.н., професор, професор кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Протокол № 1 від “28 ” серпня 2024 р.
Завідувач кафедри соціології

_____ Т.О. Ратушна

_____ (підпис)

В.О. Скворець

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: waysensey@gmail.com

Телефон: (061) 289-12-58

Інші засоби зв'язку: Moodle <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6343> (форум курсу, приватні повідомлення);

Кафедра: соціології к. 309, 4 корп. ЗНУ, вул. Дніпровська, 33а

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сценарне планування та прогнозування» є ознайомлення студентів освітньо-професійної програми «Соціологія» з отримання студентами прогностичних компетенцій, знань, вмінь та навичок, необхідних для організації та проведення соціального планування у дослідженні майбутнього організації, підприємства, установи.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Сценарне планування та прогнозування» є: отримання знань базових понять «сценарне планування», його сутність, типології та класифікації методів; розуміння та вміння застосовувати принципів, форм і методів сценарне планування як соціальної технології та діяльності; володіння методологічними та методичними основами сценарного планування 0, 1.0, 2.0, 3.0 технологій; набуття знань основ застосування методів сценарного планування та їх комплексування з прогнозуванням у складанні прогнозів на основі соціального діагностування суспільних процесів; усвідомлення місце і функції сценарного планування відносно інших видів антиципації; володіння основами сценарне планування суспільних процесів у соціальному управлінні; розуміння інформаційних соціальних технологій сценарного планування та прогнозування; набуття знань актуальних проблем удосконалення соціальних технологій сценарного планування та прогнозування в сучасних умовах. користування соціальними нормативами і соціальними орієнтирами у соціальних технологіях антиципації; отримання знань, умінь, навичок складати сценарні плани з актуальних соціальних проблем; формування вміння робити вибір певних методів сценарне планування; набуття алгоритму вибору основної документації та базової інформації для сценарне планування; формування знань, умінь, навичок застосовувати послідовність етапів сценарного планування; отримання знань, умінь, навичок формулювати соціальні завдання на різних етапах сценарного планування.

Інтерактивний та практично орієнтований формат курсу спонукатиме до аргументованого відстоювання критичного мислення у посередництві вирішення складних соціальних конфліктів.

У концептуальному, інформаційному і логічному плані даний курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Соціальне прогнозування»: «Соціальне проєктування», «Сучасні теорії конфлікту», «Новітні соціологічні теорії».

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	1-й	1-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	8 год.	6 год
Семінарські заняття	8 год.	4 год

Практичні заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	74 год.	80 год.
Консультації	Розклад розміщення консультацій: 2 год Кількість: 1 особисті – вівторок, з 13:00 до 14:00, IV корпус, ауд. 309; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю Запис на консультації: у приватних повідомленнях https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6343	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6343	

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	Усне опитування на семінарських заняттях; тестування та практичні завдання у системі Moodle
СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.	Усне опитування на семінарських заняттях; тестування та практичні завдання у системі Moodle
СК11. Здатність обґрунтовувати вибір методів і методик для розв'язання дослідницької проблеми, реалізації мети та вирішення задач дослідження.	Підготовка індивідуального дослідницького завдання; практичні завдання у системі moodle znu
РН13. Застосовувати інструментарій соціологічної науки в дослідженні різних сфер суспільного життя.	Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання.
РН19. Володіти навичками соціологічного аналізу соціальних проблем та соціологічного обґрунтування рішень регулювання останніх.	Усне опитування на семінарських заняттях; тестування та практичні завдання у системі Moodle

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія сценарування у дослідженнях майбутнього

Тема 1. Історичні етапи становлення сценарного планування і прогнозування..

Визначення сценарія та сценеріо. Сценарування в античній Греції, Римі, середньовіччі, Новий час. Міфологічне сценарування. Сценарування Германа Кана. Сценарування П'єра Вака

та Пітера Шварца. Підходи форсайт та фароут у сценарному плануванні та прогнозування. Запорізька школа прогнозування та сценарування.

Змістовий модуль 2. Сценарний підхід дослідження майбутнього

Тема 2. Теоретичне осмислення сценарного підходу.

Моделювання у сценаруванні. Основні поняття та основні складові сценарування. Архетипічний аналіз та сценарування «Мандри героя», роботи Кемпбелла та Кристофера Воглера. Зав'язка, поворотні моменти, акти, розв'язка, апогей та наслідки. Етапи мандрів героя. Кейси у плануванні та рекламі.

Змістовий модуль 3. Методи сценарного планування та прогнозування

Тема 3. Методика та класифікація методів сценарного планування та прогнозування

Методика та етапи сценарного планування П'єра Вака та Пітера Шварца. Чому сучасні українські методики не встигають за сценаруванням 2.0., специфіка запорізької школи. Класифікація методів сценарного прогнозування.

Змістовий модуль 4. Методика складання сценарного плану та прогнозу.

Тема 4. Методика складання сценарного плану. Аналіз сценарного підходу у класичному сценаруванні блок бастерів.

Динаміки процесів сценарного планування та прогнозування. Кейси сценарію. Основні виклики, тренди, чинники, «чорні лебеді», «сірі новороги», «джокери», «дикі карти» та інші несподіванки. Дермінаційні та предетермінаційні чинники. «Відкритий простір без порогів». Етапи складання сценарного плану. Підход блок-бастерів та сценарування.

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д ф.	з/дист ф.	
1	Історичні етапи становлення сценарного планування і прогнозування	2	2	<i>щотижня</i>
2	Теоретичне осмислення сценарного підходу.	2		<i>щотижня</i>
3	Методика та класифікація методів сценарного планування та прогнозування	2	2	<i>щотижня</i>
4	Методика складання сценарного плану. Аналіз сценарного підходу у класичному сценаруванні блок бастерів.	2	2	<i>щотижня</i>
Разом		8	6	

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д ф.	з/дист ф.	
1	Методика та класифікація методів сценарного	2	2	<i>щотижня</i>

	планування та прогнозування. Аналіз сценарного міфологічного підходу.			
2	Методика та класифікація методів сценарного планування та прогнозування. Аналіз сценарного міфологічного підходу.	2	2	щотижня
3	Методика складання сценарного плану. Аналіз сценарного підходу у «мандрах героя».	2		щотижня
4	Методика складання сценарного плану. Аналіз сценарного підходу у «мандрах героя».	2		щотижня
5	Методика складання сценарного плану. Аналіз сценарного підходу у класичному сценаруванні блок бастерів.	2		щотижня
6	Методика складання сценарного плану. Аналіз сценарного підходу у класичному сценаруванні блок бастерів.	2		щотижня
7	Методика складання сценарного плану. Аналіз сценарного підходу у сценаруванні П'єра Вака та Пітера Шварца.	2		щотижня
Разом		14	2	

7. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Проаналізуйте класичну та «подорожі героя» рекламні роботи Гая Річі. Визначте послідовність етапів (початок, зав'язка, акти та поворотні пункти, апогей, розв'язку, кінець) та етапи «подорожі героя». Зробіть висновки.	18	20
2	Проаналізуйте візуальний кейс за табулаграмою В. Проппа. Чому міфологеми та архетипи мають таке значення у сюжеті та фабулі. У чому відмінність. Чому Кемпбелл використовував табулаграму для подорожі героя. Зробіть висновки.	18	20
3	Проаналізуйте візуальний кейс за структурою Крістофера Воглера. Які етапи присутні, в чому їх специфіка, які архетипи та конфігурація герої застосована та чому. Як протиріччя вирішує головний герой. Ваші висновки.	18	20

4	Розгляньте та законспекуйте положення сценарного планування та прогнозування 3.0. Визначте, в чому специфіка цього підходу до сценарного планування та прогнозування. Зробіть візуалізаці. звітів самостійної роботи у застосунках Web 2.0/ Підготуйтеся до презентації та захисту. Зробіть саморефлексію.	18	20
Разом		74	80

8. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Відповідь на семінарі	<u>Семінар №1</u> Питання за Змістовим модулем 1 <u>Семінар №2</u> Питання за Змістовим модулем 1 <u>Семінар №3</u> Питання за Змістовим модулем 1	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	10
	Практичне завдання	<u>Студент виконує на вибір одне із зазначених завдань:</u> <u>Практичне завдання №1</u>	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження;	5

		<p>Обрати та проаналізувати конфлікт, проведене в останні 5 років, вказавши організатора/ів, мету, терміни проведення, методику та отримані результати.</p> <p><u>Практичне завдання №2</u> стислий зміст завдання, обрані автором об'єкти порівняння, методику зіставлення, отримані результати та можливості їх застосування до сучасних суспільних процесів.</p> <p><u>Практичне завдання №3</u> Сформулювати завдання для розв'язання конфлікту, визначивши метод отримання кінцевого результату та 5 критеріїв оцінки.</p>	<p>4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження;</p> <p>3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків;</p> <p>1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу</p>	
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			15
2	Відповідь на семінарі	<p><u>Семінар №4</u> Питання за Змістовим модулем 2</p> <p><u>Семінар №5</u> Питання за Змістовим модулем 2</p> <p><u>Семінар №6</u> Питання за Змістовим модулем 2</p>	<p>5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p> <p>3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим</p> <p>2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може</p>	10

			1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	
	Практичне завдання	<p><u>Студент виконує на вибір одне із зазначених завдань</u></p> <p><u>Практичне завдання №4</u> Сформувані завдання для розв'язання його медіаторними технологіями аналізу ієрархій, визначивши метод отримання кінцевого результату та 5 критеріїв оцінки.</p> <p><u>Практичне завдання №5</u> Обрати дві країни та скласти стислий план проведення стратегування переговорів та медіації за подібністю. План має включати аргументацію обрання об'єктів аналізу, зазначення країни та мінімум п'яти критеріїв порівняння, інтерпретацію отриманих результатів.</p> <p><u>Практичне завдання №6</u> Обрати дві країни та скласти стислий план проведення стратегування переговорів та медіації за відмінністю. План має включати аргументацію обрання об'єктів аналізу, зазначення країни та мінімум п'яти критеріїв порівняння, інтерпретацію отриманих результатів.</p>	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	5
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			15
3	Відповіді на семінарі	<p><u>Семінар №7</u> Питання за Змістовим модулем 3</p> <p><u>Семінар №8</u></p>	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень	10

		<p>Питання за Змістовим модулем 3</p> <p><u>Семинар №9</u> Питання за Змістовим модулем 3</p>	<p>узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p> <p>3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим</p> <p>2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може</p> <p>1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність</p>	
	<p>Практичне завдання</p>	<p><u>Студент виконує на вибір одне із зазначених завдань</u></p> <p><u>Практичне завдання №7</u> На прикладі результатів сформувати віяло інтерпретацій щодо причин, ставлення до неї громадськості, перебігу, наслідків.</p> <p><u>Практичне завдання №8</u> На кейсі сценарне планування прогнозування .</p> <p><u>Практичне завдання №9</u> На кейсі сценарне планування прогнозування .</p>	<p>5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження;</p> <p>4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження;</p> <p>3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків;</p> <p>1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу.</p>	<p>5</p>
<p>Усього за ЗМ 3 контр. заходів</p>	<p>2</p>			<p>15</p>
<p>4</p>		<p><u>Семинар №10</u> Питання за Змістовим модулем 4</p>	<p>5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань,</p>	<p>10</p>

		<p><u>Семинар №11</u> Питання за Змістовим модулем 4</p> <p><u>Семинар №12</u> Питання за Змістовим модулем 4</p>	<p>логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p> <p>3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим</p> <p>2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може</p> <p>1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність</p>	
	Практичне завдання	<p><u>Студент виконує на вибір одне із зазначених завдань</u></p> <p><u>Практичне завдання №10</u> На кейсі проаналізувати сценарне планування прогнозування .</p> <p><u>Практичне завдання №11</u> На кейсі проаналізувати сценарне планування прогнозування .</p> <p><u>Практичне завдання №12</u> Сформулювати завдання, яке передбачає розв'язання конфлікту.</p>	<p>5 балів – повна змістова робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження;</p> <p>4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження;</p> <p>3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків;</p> <p>1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу</p>	5
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			15
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

9. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Тести	Питання для підготовки і тести розміщено у Moodle	0,5 балів за кожну правильну відповідь. На проходження тесту дається 40 хвилин і одна спроба	10
	Теоретичне завдання	Питання для підготовки і тести розміщено у Moodle	5 балів. Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь – 5 балів . Неповна відповідь з неточностями або нерозкриттям частини питання – 3-4 бали . Неповна і нелогічна відповідь – 1-2 бали .	5
	Індивідуальне завдання	Саморефлексія за німецької методикою «Рюкзак знань»	20-18 – наявні всі вихідні умови завдання, представлені всі структурні елементи графічний вигляд та хід всіх розрахунків з кінцевим результатом, зазначена та обґрунтована правильна відповідь на нього; 17-14 – завдання розв'язано частково; обрана менша кількість критеріїв, ніж зазначена в умовах, є логічна та/або розрахункові помилки в ході розв'язання завдання; 13-10 – недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика 9-5 – робота неповна, містить доатстньо кількість логічних та розрахункових помилок, правильна відповідь не визначена; 4-1 – робота представлена лише вихідними умовами та декількому базовими розрахунками.	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	

B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	Зараховано
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

10. Рекомендована література

Основна:

1. Лепський М.А. Якісні методи соціального прогнозування: методологія, методика, практика: підручник / М.А.Лепський. 2-е видання, доп. І випр. Запоріжжя: КСК-Альянс, 2022. 440с
2. Лепський М.А. Фрактальність ідеї «поетики» та виклики сценарного прогнозування //Культурологічний вісник. Науково-теоретичний щорічник Нижньої Наддніпряниці. – Запоріжжя, 2016. – Вип. 36.
- 3 Лепський М.А., Спін-Офф-технології сценарування в мобілізації споживачів і політичних прихильників // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: Збірник наукових праць / За ред. В. Г. Воронкової.- Випуск 67. - Запоріжжя, РВВ ЗДІА, 2016. –С.40-48.
4. Стратегічне прогнозування політичних ситуацій та процесів: монографія [Воловик В.І., Лепський М.А., Гугнін Е.А. та ін.]; за заг. ред. М.А. Лепського. – Запоріжжя: ЗНУ, 2012. – 428 с.
5. Основи стратегічного прогнозування політичних ситуацій та процесів: навчальний посібник [Воловик В.І., Лепський М.А., Гугнін Е.А. та ін.]; за заг. ред. М.А. Лепського. – Запоріжжя: ЗНУ, 2012. – 468 с.
6. Елберс А. Стратегія блокбастера. Уроки маркетингу від лідерів індустрії розваг. / Анита Элберс. – Пер з англ Ю. Корнилович – М: Манн, Іванов і Фербер, 2014. – 336 с.
7. Schwartz Peter The Art of the Long / Developing & Using Scenarios. GBN Monitor Grupp, 2015. – 31p.
8. Schwartz Peter The Art of the Long View: Planning for the Future in an Uncertain World. Published April 15th 1996 by Crown Business. – 292p.

Додаткова:

1. Матвиенко В.Я. Прогностика. – К.: Українські пропілеї, 2000. – 520 с.
- 2 Godet, Michel. (2000). The art of scenarios and strategic planning: Tools pitfalls. Technological Forecasting and Social Change, 65, 3-22

11. Інформаційні ресурси:

1. <http://socforecast.org.ua/>
2. [http:// www.nbuv.gov.ua](http://www.nbuv.gov.ua) Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського
3. [http://www. iriend.gov.ua](http://www.iriend.gov.ua) Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України
4. <http:// www.iweir.org.ua/> Інститут світової економіки і міжнародних відносин
5. <http:// www. irr.lviv.ua/> Інститут регіональних досліджень
6. <http:// www.iер.i-c.com.ua/> Інститут економічного прогнозування
7. <http:// www.niss.gov.ua> Національний інститут стратегічних досліджень
7. <http:// www. politik.org.ua> Український центр політичного менеджменту («Журнал «Політичний менеджмент»)
8. <http:// igls.com.ua> Інститут глобальних стратегій
9. <http:// www.ucipr.kiev.ua> Український незалежний центр політичних досліджень

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

10. [http:// www.icps.kiev.ua](http://www.icps.kiev.ua) Міжнародний центр перспективних досліджень
11. [http:// www.e-lib.info](http://www.e-lib.info) Електронна бібліотека

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є *СЕЗН Moodle*. Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Необхідно регулярно перевіряти свою електронну пошту і сторінку дисципліни в *Moodle*.

Якщо з технічних причин доступ до *Moodle* є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на пошту викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та курс.

Намагайтеся бути пунктуальними. Невчасно надіслана робота різко втрачає свою актуальність. Пропущене заняття – це втрачений шанс професійного розвитку.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення *UniCheck*. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як *Wikipedia*, бази даних рефератів та письмових робіт (*Studopedia.org* та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є *Moodle*.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2024-2025

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р.

http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Здобувачі і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yaбук4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/yбwzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих здобувачами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методичку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання здобувачу права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування здобувачів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bqb9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції: **Борисов Костянтин Борисович**, 1 корп., 29 каб., електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: тел. (061) 228-75-50

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з особливими потребами та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з особливими потребами та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. *Наукова бібліотека:* <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота, неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.